



ОГЛЯД СИТУАЦІЇ В КРИМУ

ТРАВЕНЬ 2023

Повідомлялося про нові вибухи у Криму. Створено мапу військових об'єктів у Криму. Зафіксовано нові факти воєнних злочинів, насильницьких зникнень, незаконних затримань, тиску на кримських татар, а також політично вмотивовані вироки. Продовжуються численні порушення прав політичних в'язнів та майнових прав. Два політичні в'язні вийшли на волю. Окупанти захопили собор Православної Церкви України та влаштували перевірку у мечеті. російські війська створюють екологічні загрози у Криму. Грузія здійснила недружній акт щодо України.



Близько 40 вибухів з початку року

Повідомлялося про вибухи на базі російських прикордонників під Сімферополем, на залізниці у Сімферопольському районі (деталі [тут](#) і [тут](#)), у Севастополі (деталі [тут](#), [тут](#), [тут](#) і [тут](#)), під Євпаторією та поблизу Красногвардійського. З січня по квітень 2023 р. у Криму зафіксовано понад 30 вибухів.



Військові об'єкти і воєнні злочини

Опубліковано мапу з 223 військовими об'єктами в Криму. В рамках незаконного осіннього призову окупанти відправили 44 кримчан на службу до 126-ї окремої гвардійської бригади берегової оборони. За час повномасштабної війни у Криму поховали щонайменше 351 військовослужбовця російської армії, з яких 244 ймовірно є громадянами України. російські силовики проводять вибіркові перевірки пасажирів на вокзалах та автостанціях (деталі [тут](#) і [тут](#)).



3 випадки насильницьких зникнень

Місцезнаходження **Мамбета Асан-Уста, Руслана Люманова і Рідвана Рустемова** тривалий час залишалося невідомим після затримання російськими силовиками. Усіх трьох згодом звільнили. До Мамбета Асан-Уста застосовували фізичну силу, йому погрожували, його допитували через диверсію на залізниці 18 травня.



4 незаконні затримання

Незаконно утримувану **Леніє Умерову** обвинуватили у шпигунстві та перевели до московського СІЗО. Після обшуку було затримано Свідка Єгови **Максима Зінченка**. російські силовики затримали **двох братів** за обвинуваченням у нібито участі у батальйоні імені Номана Челебіджихана.



Тиск на кримських татар

Напередодні річниці депортації російські силовики масово роздавали кримським татарам застереження щодо «неприпустимості порушення законодавства». Відносно правозахисника **Абдурешита Джеппарова**, який відбув адміністративний арешт, порушено дві нові адміністративні справи: про нібито дискредитацію російської армії та зловживання свободою масової інформації.



Політично вмотивовані вироки стосовно 10 осіб

Суд у Ростові-на-Дону засудив **Олександра Сізікова** (незрячий з інвалідністю), **Аліма Суф'янова, Сейрана Хайредінова, Ернеста Сейтосманова, Джеббара Бекірова, Рустема Таїрова, Рустема Мурасова і Завура Абдуллаєва** до позбавлення волі на строк від 12 до 18 років за нібито причетність до Хізб ут-Тахрір. «Суди» в Криму засудили громадянина України до 5 років позбавлення волі за нібито участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана, мешканця Керчі – до 1,5 року позбавлення волі умовно за коментарі в соцмережах, які нібито містять заклики до вбивства російських військових.

Рустем Сейтмететов етапований у в'язницю в Ульяновській області, **брати Сейтумер і Осман Сейтумерови** у в'язницю у Владимирі. **Наріман Джелал, Екрем Крош, Рефат Сейдаметов і Халіл Мамбетов** переведені до СІЗО-2 Сімферополя, де більш жорсткі умови утримання. **Теймур Абдуллаєв і Муслім Алієв** досі перебувають у штрафному ізоляторі, **Узеїр Абдуллаєв і Еміль Джемеденов** перебували там у квітні. **Сервера Зекір'яєва** перевели у приміщення камерного типу. **Екрема Кроша** били в області ребер. **Амет Сулейманов, Рустем Емірусєїнов, Тимур Ялкабов, Зекір'я Муратов, Володимир Дудка, Арсен Абхаїров, Ремзі Меметов, Наріман Джелал, Халіл Мамбетов і Сейран Хайредінов** мають проблеми зі здоров'ям. Адміністрація в'язниці відмовляється замінити свинину у раціоні харчування **Ленура Сейдаметова і Руслана Месутова**.

Політв'язні **Едем Кадиров і Айдін Мамутов** вийшли на волю після відбуття 4-річного ув'язнення.

Окупаційна влада в Ялті відбирає нерухомість у громадян України, які відмовилися приймати російське громадянство, та заселяє туди російських військовослужбовців. Стало відомо, що окупаційна адміністрація видала близько 150 указів про виділення земельних ділянок учасникам війни та виставила на продаж 700 «націоналізованих» підприємств «нелояльних» власників. Український суд наклав арешт на 5 морських суден, причетних до вивезення награбованого українського зерна.

У Сімферополі окупанти захопили собор Православної Церкви України та прийшли до мечеті під час п'ятничної молитви для перевірки документів у відвідувачів.

Більше сотні дельфінів загинули у квітні у Чорному морі головним чином через активність російських військових кораблів. Партизанський рух «Атеш» повідомляє, що окупанти почали мінувати завод «Кримський титан».

Грузія видала дозвіл на польоти російській авіакомпанії Red Wings, яка літала до Криму.



Порушення прав політичних в'язнів



Порушення майнових прав



Екологічні загрози